Vragen van gemeenteraadsleden **Gemeenteraad**

Onderwerp:	Whatsapp buurtpreventie
Datum:	27 juli 2022
Partij:	Mi Hellemonders
Bijlage:	35
Antwoord college:	

Geachte burgemeester(Portefeuillehouder)

Vooral in woonwijken zie je de borden nog wel eens hangen: “Attentie buurtpreventie”. Vaak zijn er een aantal personen afgebeeld op zo’n bord, samen met een afbeelding van een woonwijk. Op de meest vreemde plekken in bepaalde wijken van Helmond kom je ze tegen. (zijn borden die ooit in de jaren ’90 zijn geplaatst)

Wat is buurtpreventie?
Buurtpreventie is in het leven geroepen om veiligheid in de buurt te verhogen. Het is een samenwerking van bewoners, bedoeld om een wijk veiliger te maken. Deze buurtpreventiegroep licht elkaar bijvoorbeeld in over onveilige situaties en bewandelt de straten om de wijk goed in de gaten te houden. Je hebt ze misschien wel eens in je wijk zien lopen: vaak zijn het groepen bewoners in bijvoorbeeld oranje of gele hesjes. Een van de voornaamste doelen van buurtpreventie is het voorkomen van misdrijven.

Onveilige situaties kunnen door buurtpreventie groepen direct worden gemeld bij politie, gemeente of een wijkagent. Het doel van de preventiegroepen is vooral de sociale gebondenheid en gevoel van veiligheid in de wijk te vergroten. Zondermeer een prima zaak.

Wie doet er mee?
Buurtpreventie bestaat uit een groep actieve bewoners die zich gezamenlijk inzetten voor een veilige buurt. Als er buurtpreventie actief is in jouw wijk, zou jij je dus wellicht ook kunnen aanmelden. De grootte van de groep is afhankelijk van hoe groot de wijk is. Hoewel het initiatief van buurtpreventie van bewoners komt, worden ze wel ondersteund door gemeente en politie. De buurtpreventie borden worden bijvoorbeeld door de gemeente geplaatst, al komen de kosten hiervan (€ 150,- per bord) ter rekening van de buurtpreventiegroep.

(Whats)App buurtpreventie
Los van de ’traditionele’ vorm van buurtpreventie zie je nu ook dat veel preventiegroepen zich organiseren via een (Whats)App-groep. Daar informeren buurtbewoners elkaar over verdachte situaties.

Buurtpreventie, of een preventiegroep opzetten in je eigen wijk? Dat kan gewoon via de site van de gemeente.

Maar zoals u wellicht ook hebt meegekregen veranderde whatsapp het privacybeleid vanaf 15 mei 2021. Het werd een onderdeel van Facebook.

Waarom is het nodig in het publieke domein borden te plaatsen die een Amerikaans bedrijf promoten: WhatsApp ? Is de volgende stap dat we onze politie-auto's laten rondrijden met de boodschap: Bel 112 met Vodafone ? Dat is in feite hetzelfde.

Is het college zich ervan bewust dat het Amerikaanse bedrijf Meta die eigenaar is van Whatsapp zich niet legaal gedraagt in de EU? Dat zij niet kunnen garanderen dat data van EU burgers uit de handen blijven van de Amerikaanse geheime diensten. Waarom laat de gemeente gratis promotie toe van een dienst die ingaat tegen de publieke waarden van de Nederlandse maatschappij zoals privacy en vertrouwelijk omgaan met gegevens van derden.

Whatsapp is niet de meest veilige 'message-app' Als er digitale buurtpreventie gewenst zijn. Verplicht de makers van de groepen om dit dan met Signal te doen. Signal is open source en daarmee 100% transparant. Slaat geen metadata op van gebruikers in tegenstelling tot Whatsapp en heeft geen winstoogmerk.

Pop-up in WhatsApp over de nieuwe gebruiksvoorwaarden

En over Facebook kan ik u een heleboel vertellen. Vooral nu Whatsapp in handen is van FB.
Wat verzamelt Whatsapp? :

zomaar een greep uit de gegevens die WhatsApp van je verzamelt:

- Prestatiegegevens, diagnostische en dienstgerelateerde gegevens. Dit omvat gegevens over uw activiteiten, hoe u communiceert met anderen via onze Diensten (inclusief wanneer u communiceert met een bedrijf), en de tijd, frequentie en duur van uw activiteiten en interacties),
- Informatie over uzelf, of u online bent, wanneer u onze Diensten voor het laatst hebt gebruikt
- Ze verzamelen apparaat- en verbindingsspecifieke gegevens. Hardware Model, gegevens over het besturingssysteem, batterijniveau, signaalsterkte, app-versie, browser gegevens, en de verbinding het
- Telefoonnummer, de mobiele provider of internet dienstverlener, de taal en tijdzone, en IP-adres en informatie over de werking van het apparaat. -ID's (waaronder ID's die uniek zijn voor Producten van Facebook-bedrijven die zijn gekoppeld aan hetzelfde apparaat of hetzelfde account).
- Ze verzamelen en gebruiken nauwkeurige locatiegegevens van uw toestel met uw toestemming, wanneer u ervoor kiest om locatie gerelateerde functies te gebruiken.

Dit zijn gegevens waarvan de haren van elke privacy-deskundige recht overeind gaan staan! Wat zou je ervan vinden als een vriend of de geheime dienst weet waar jij dag en nacht bent en met wie je allemaal contact hebt? Dat wil je toch niet? Dat al deze gegevens geanonimiseerd worden, kan je met een korreltje zout nemen. Een beetje databroker koppelt deze gegevens met wat andere data en voilà: je bent zo geprofileerd dat anonimiteit een farce is. Dit is zoveel kostbare metadata, dat hier nog van alles mee gedaan kan worden. Dat de Duitse privacywaakhond uit voorzorg zegt dat Facebook deze gegevens niet mag hebben is niet meer dan terecht. Maar beter is: stap over op Signal, want dit platform logt al deze gegevens namelijk niet. Doen, zou ik zeggen.

Wanneer u het bovenstaande heeft gelezen en een blik werpt op welke mogelijkheden “Signal” biedt, ben u het dan met ons eens dat we moeten stoppen binnen Helmond met het met elkaar in verbinding brengen van goedbedoelende burgers binnen de bedoelde buurtpreventie whatsapp groepen?

Dhr Roland Duong heeft vorig jaar in het programma Tegenlicht van de VPRO een warm pleidooi gemaakt om te stoppen met whatsapp voor bovenstaande doeleinden en over te gaan naar “Signal”. Misschien nog niet zo bekend maar wel betrouwbaar omdat het niet de privacy gevoelige gegevens opslaat etc.

Omdat privacy gevoeligheid erg belangrijk is, wil ik aan u vragen om te gaan bekijken of er draagvlak kan ontstaan om whatsapp groepen af te schaffen en deze om te zetten in het het privacy vriendelijke alternatief “Signal-buurtpreventie”

En bent u ook een voorstander om de huidige wirwar aan borden weg te nemen?

Mi Hellemonders heeft veiligheid in een hoog vaandel staan maar wil ook dat privacy blijft gewaarborgd.

U begrijpt dat bovenstaande niet compleet is maar we hechten er veel waarde aan dat u het onderzoekt en waar nodig gaat aanpassen.

In reactie mag u onze fractie op de hoogte brengen.

Namens Mi Hellemonders

Wilbert Linders
Burger commissielid

Herbie Guldenaar
Raadslid

Antwoord van het college van burgemeester en wethouders:

Naar aanleiding van uw bovengenoemde brief, delen wij u het volgende mede:

Wij hechten net als u waarde aan de betrokkenheid van inwoners bij de veiligheid en leefbaarheid in hun directe omgeving. Als ogen en oren in de wijk hebben zij het beste zicht op wat er speelt, bijzonderheden die zich in de buurt voordoen en is er vaak veel onderling contact, onder andere via buurtpreventie en whatsappgroepen.

De kracht van whatsappgroepen zit vooral in het laagdrempelige karakter. Vrijwel iedereen gebruikt Whatsapp in de dagelijkse contacten met familie, vrienden en collega's. En op eigen initiatief kan dus ook worden deelgenomen aan een whatsappgroep in de buurt. Whatsapp is overigens niet de enige app die hiervoor door onze inwoners gebruikt. Sommigen maken ook gebruik van apps zoals 'Veilige buurt'. De groepen ontstaan vanuit (en op initiatief van) een wijk of buurt. Door het algemene gebruik van Whatsapp is ook de deelname aan deze groepen relatief groot. En daardoor is er ook een afschrikeffect naar mensen met verkeerde intenties.

Wij begrijpen uw zorgen over het privacy-aspect. Wij ondersteunen buurtpreventie en whatsappgroepen, maar zullen als gemeente niemand verplichten om gebruik te maken van Whatsapp. Evenmin van een vergelijkbaar medium. Deelname is dus altijd op vrijwillige basis.

In de loop der jaren is er een diversiteit in borden ontstaan. Wij streven daarbij zoveel mogelijk naar eenduidigheid en zullen dit bij de vervanging van borden meenemen.

Burgemeester en wethouders van Helmond

Mevr. P.J.M.G. Blanksma-Van den Heuvel
burgemeester

H.J. de Ruiter
secretaris